ديـني لاربنوونه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکنه اوترتيب: فهيم الله

بسمـ الله الـرحـمـن الـرحـيـم

السلام عليکم قدرمنو لوستونکو!

دغه کتاب چې په ډېر آسانه او عام فهمه ژبه راټول شوی کولی شي ستاسو په علم کې په ډېر کم وخت کې ډېر زيات معلومات اضافه کړي دا چې ژوند ډېر لنډ دي او د مرګ هيڅ پته نه لګي نو بايد چې مونږ اوتاسو خپل ژوند کې کوښښ وکړو چې نيک اعمال زيات کړوخپل ژوند دالله جل جلاله او دالله جل جلاله د رسول صلی الله عليه وسلم په اطاعت کې تېر کړو او هېڅ کله دالله جل جلاله او دالله جل جلاله درسول صلی الله عليه وسلم نافرماني ونه کړو.

زه دغه کتاب ټولو هغه ملګرو او دوستانو ته ډالی کووم چې د کتاب سره اشنايي لري او د تر پايه لوستلو دعا ورته له خپل رب څخه غواړم.

يادونه: د دغه کتاب ليکنې اکثره د ځينو معتبرو اسلامي کتابونو لکه (رياض الصالحين) څخه راخيستل شوي او کوښښ شوی چې د بېلابېلو کتابونو څخه مهم موضوعات راټول او ستاسو خدمت ته وړاندې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

موضوع: د ډېر سلام اچولو ګټه

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي تاسو جنت ته ننوتلي نشي ترڅو چې مومنان نشي اوتاسو مومنان نشي کیدي ترڅو چې یوبل سره محبت او مینه ونکړي ایا تاسو ته یو داسي عمل وښایم چې هغه کله وکړي نو ستاسو مینځ کې محبت پیداشي هغه په یوبل باندي سلام اچول دي.

صحيح النسائی[١/٢٧۴]

د عمار بن یاسر رضی الله عنه وینا مبارکه ده دري شیان او صفات دي چا کې چې دا راغلل نو ګویا هغه ایمان حاصل کړ:

(١)خپل ځان سره انصاف کول

(٢)خلکو باندي ډېر سلام اچول

(٣)د غربيي سره سره الله جل جلاله لاره کې خرچه کول

[مسلم حدیث/۵۴]

عبد الله بن عمرو رضی الله عنه فرمايي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ته یوکس راغلو او پوښتنه یي وکړه چې کوم عمل تولونه بهتره او افضله دي؟نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې تولو نه بهتره عمل دا دي چې خلکو باندي خوارک کول او سلام اچول په چا چې پيژني یا یي نه پيژني:

[صحيح البخاری قبل الحدیث/٢٨موقف معلق]

- **اخلاق**

حضرت ابو ثعلبه رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائیلي دي چې د قیامت په ورځ به ماته تولونه عزیز اومحبوب اونزدي خلک هغه وي کوم چې تاسونه زیات خوش اخلاقه وي او د تولو نه زیات لري اوبدترین خلک به هغه وي کوم چې بد اخلاقه وي. (مشکوات)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابو درداء رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم اوفرمائیل چې دقیامت په ورځ به د مؤمن په ترازو کې د ښه اخلاقو نه زیات دروند هېڅ څیز نه وي.(ابوداؤد)

دیني لارښونه ۲

د حضرت جابر رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله عیله وسلم اوفرمائیل چې په تاسو ټولوکې ماته زیات محبوب او دقیامت په ورځ ماته د ټولو نه نزدي هغه خلک وي د چاچې اخلاق زیات ښه وي.(ترمذي)

د حضرت جابر بن عبدالله رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمائیل چې ښه اخلاق د الله جل جلاله د رحمت رسۍ ده چې د یو انسان په پوزه کې وي او دویم طرف یی د فرشتي په لاس کې وي چې هغه فرشتې دغه کس د خیر طرف ته راکاږي او خیر یي جنت ته بوځي او بد اخلاقي د عذاب رسۍ ده چې د یوکس په پوزه کې وي او دویم طرف یي د شیطان په لاس کې وي چې هغه دغه کس شر طرف ته راکاږي او شر یي دوزخ ته بوځي.(تنبیه الغافلین)

د حضرت عائشة رضی الله عنها نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم اوفرمائیل چې مسلمان د ښو اخلاقو په وجه د هغه سړي درجه حاصلوي څوک چې ټوله شپه عبادت کوي او د ورځې ټوله ورځ روژه وي.(ابودؤد)

د حضرت انس رضی الله عنه فرمایي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم لس کاله خدمت وکړو او په دي دومره موده کې یی ماته اُف قدر هم نه دي ویلي او نه یي راته دا فرمائیلي دي چې دا فلانئ کار دي ولې نه دي کړي او نه یی راته دا فرمائیلي دي چې دا فلانئ کاردي ولې کړي دي.(بخاري او مسلم)

د انس بن مالک رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم په اعتبار د اخلاقو سره د ټولو خلکو نه غوره ؤو.

(بُخاري اومُسلم)

حضرت نواس بن سمعان رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه د نېکئ او بدي په باره کې پوښتنه وکړه نو وي فرمایل،چې نېکئ ښه اخلاق دي او ګناه هغه ده،چې د هغي نه دي په زړه کې خطره پیداشي او تا ته ښه نه ښکاري،چې د هغي نه دي خلک خبر شي.

(مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمائيل،په مسلمانانوکي د ټولونه زيات د پوره ايمان خاوند هغه کس دي چې د ښا اخلاق ډېر ښه وي او تاسو کي د صفت قابل هغه کس دي،چې د ښا خپلو ښځو سره سلوک ښه وي.

دينی لارښونه

٣

(ترمذی)امام ترمذی رح وايي،چې دا حديث حسن صحيح دي.

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمايی چې ما د رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمائيلي اوريدلي دي چې مؤمن بنده د خپلو ښو اخلاقو په ذريعه د پرله پسي هميشه روژه نيونکي عبادت کونکي نه زياته درجه حصلوي شي.

(ابوداود)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم نه پوښتنه وکړاي شوه،جنت ته په کومو څيزونوسره زيات خلک داخليږي نو نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمائيل،چې د الله تعالیٰ نه ويري او ښو اخلاقو سره او دا پوښتنه تري وکړاي شوه چې اورته په کومو څيزونو سره کوم زيات خلک داخليږي نو نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې د خولي او دعورت په وجه.(ترمذی)

ترمذي رح وايي چې دا حديث حسن صحيح دي.

حضرت عبدالله بن عمروبن عاص رضی الله عنهم وايي چې رسول الله صلی عليه وسلم به قصداً او په خطا دواړو سره څه بده خبره د خولي نه ويستله او نه به يي خوښوله نبی کريم صلی الله عليه وسلم به فرمايل تاسو کي ښه بنيادم هغه دي چې د هغه اخلاق ښه وي.

(بخاری اومسلم)

الله جل جلاله دي مونږ ته توفيق راکړي چې بد اخلاقي له ځانه اوباسو او ښه اخلاق په ځان کي پيداکړو اوالله جل جلاله دي مونږ د نيکو اخلاقو خاوندان جوړکړي چې په دنيا کي د غمونواو لانجو نه بچ ژوند تير کړو او په اخرت کي جنت ته لاړشو.

امين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• تکبر

د حضرت عبدالله رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې هغه کس به جنت نه ځي د چا په زړه کې چې د زري برابر هم تکبر وي.

(مسلم)

حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روایت دي چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،چې د چا په زړه کي لږ هم کبر وي،هغه به جنت ته نه داخلیږي بیا یوکس پوښتنه وکړه چې یو سړي دا غواړي،چې لباس یي ښه وي او پیزار یي ښه وي ایا دا هم تکبر کي داخل دي)؟نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،الله تعالی خایسته دي اوخایسته والی اوپاکوالي خوښوي او دا کبر نه دي کبر دي ته وایي چې د ځان لویي ګنړو په وجه د حق نه انکار وکړي او نور خلک سپک او ذلیل ګنړي.

(مسلم)

(یعني حق نه منل او حق ویونکي خلک سپک ګڼل)

رسول الله صلی الله عیله وسلم فرمایلي دي چې دري اشخاص داسي دي چې الله جل جلاله به د قیامت په ورځ له هغوي سره خبري نه کوي او رحمت په نظر به ورته نه ګوري او هغوي لپاره دردناک غذاب دي ۱ـ زناکار بوډا ۲ـ ظالم باچا ۳سرکش متکبر.

(مکاشف القلوب)

حضرت حارثه بن وهب رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه داسي فرمایل اوریدلي دي چې زه تاسو ته ښایم،چې دوزخ کي به کوم کسان وي هلته به تول سرکشه،شومان او کبرجن خلک وي.

(بخاری اومسلم)

د حضرت ابوذر رضی الله عنه روایت دي چې ما رسول الله صلی الله علیه وسلم په موجودګي کې یو سړي سره تیزي خبري وکړي او هغه ته مي اوویل ای د خبشي زویه،رسول الله صلی علیه وسلم زما دا خبره واوریدله نو راته یي وفرمایل ای ابوذره هیڅ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین ږرمن والاته په تور ږرمن والا فضلیت نشته،حضرت ابوذر رضی الله عنه وايي چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د دغو خبرو په اوریدلو سره زه په زمکه وغور ځېدمه او هغه سړي ته مي وویل پاڅه او زما په مخ خپي کیږده.

(مکاشفة القلوب)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل، چې دري قسمه خلکو سره به د قیامت په ورځ الله تعالی نه خبري او نه به د ګناهونو نه پاکوي او نه به ورته د رحمت په نظر ګوري :

دینی لاربښونه ـــ ۵

۱ـ بوډا زنا کونکي ۲ـ دروغجن باد شاه ۳ـ کبرجن غریب.

(مسلم)

دا رویت هم د حضرت ابوهریره رضی الله عنه دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل،الله تعالی فرمایلي دي،چې عزت زما لنګ او لویي زما څادر دي د دي دواړو په باره کې چې څوک ماسره جګړه کوي نو زه به هغه کس په عذاب کې اخته کړم.

(مسلم)

د حضرت سلمه بن اکوع رضی الله عنه نه روایت چې رسول الله صلی الله علیه وفرمایل،چې سړي ځان لوي ګڼړي،تر دي پوري چې هغه به په سرکشانو کې وشمیرل شي نو هغه څه ورته ورسي،کوم چې دغي سرکشو ته ورسیدل. (ترمذ)

امام ترمذی وايي دا حدیث حسن دي.

په بنی اسرائیلو یو کس و چې د هغه زیاتو ګناهونو په وجه هغه ته د بنی اسرائیلو خلیع ویل کیدو چې معنی یی داده(په خپلو ګناهونوسره د بنی اسرائیلو عاجزونکي)یوځل هغه په یو داسي انسان تیر شو چې د بنی اسرائیلوعابد و د هغه په سربه وریځو سیوري کوو کله چې هغه ګنهګار عابد ولیده نو په زړه کي دا خبره راغله چې زه د بنی اسرائیلو بدترین انسان یم او دا بنی اسرائیلو لوي عابد دي که چرته زه له هغه سره کینم شاید الله جل جلاله په ما رحم وکړي هغه د عابد په خوا کي کیناسته د عابد په زړه کي دا خیال راغي چې زه د بنی اسرائیلو عابد یم او دا د بنی اسرائیلو بدبخت ترین سړي دي دا څنګه له ما سره یو ځاي کیناستیدي شي هغه ته شرم ښکاره شو او هغه ته یي وویل چې له دي ځاي نه پاڅه په دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کي الله جل جلاله د بنی اسرائیلو د هغه وخت نبی ته وحي ولیږله چې دغه دواړو ته له نوي عبادت کولو حکم ورکړي ځکه چې ما بدبخت بخښلي دي او د عابد اعمال مي برباد

کړي دي،په دویم روایت کې راغلي دي چې د وریځو تکړه د عابد له سر نه اوچته شوه،د بدبخت په سر باندي يي سیوري اوکړو.

دا دتکبر انجام وو چې عابد تکبر وکړواو خپل ځان يي لوي وګڼلو او هغه کس ته يي په سپک نظروکتل د هغه ټول نیک اعمال برباد اوختم شو.

الله جل جلاله دي مونږ ته توفیق راکړي چې په دغوخبروباندي عمل وکړواوتکبراولوي له ځانه لري کړو.امین.

• د مور اوپلار حقوق

ایت شریف((وَاعْبُدُواْاللّهَ وَلاَ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَنًا))(النساء)

ترجمه: عبادت کوئ تاسو د الله جل جلاله او مه شریکوي له ده هیڅ شي او نیکي کوي له موراو پلارسره په نیکي کولو سره.

ابوعبدالرحمٰن عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه پوښتنه وکړه - چې الله تعالی کوم یوعمل ډیر خوښ دي؟ نو وي فرمایل مونځ په خپل وخت کول ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم یو عمل دي؟ نو وي ویل چې موراو پلار سره ښه سلوک کوه ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم یو عمل دي؟ نو وي ویل د الله په لاره کې جهاد کول.

(بخاری ومسلم)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه فرمایي چې یو سړي عرض وکړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله علیه وسلم ماته د ټولونه ښه لایق او حسن سلوک څوک دي؟چې زه ورسره ښه سلوک وکړم)وي فرمایل مور،هغه عرض وکړو بیا څوک؟وي فرمایل مور،هغه بیا عرض وکړو څوک؟ ویي فرمایل مور،هغه بیا عرض وکړو بیا څوک؟ویي فرمایل پلار او په یو روایت کې داسي دي(چې د هغه کس د سوال په جواب کې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ستا مور، ستا مور، ستا مور او بیا د خپل پلار سره ښه سلوک کوه او بیا چې تا ته کوم نزدي خپلوان او عزیزان وي.

(بخاری ومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسو الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل هېڅ يو ځوي هم د خپل پلار احسانونو بدله نشي وركولي مګر دي سره چې خپل پلار د غلامۍ په حالت كې بيا مومي او احستو سره يي ازاد كړي.

(مسلم)

د حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل په خاور كې دي خړه شي پوزه د هغه كس،خاور كې دي خړه شي پوزه د هغه كس،دا(الفاظ يي دري ځلي وفرمايل)صحابه كرامو عرض وكړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله عليه وسلم څوک دي هغه كس)چې د چا په باره كې تاسو بد دوعا كوي ويې فرمايل هغه كس چې د چا مور او پلار دواړه يا يو له دوي نه ژوندي وي او حالت د بوډا والي ته ورسيږي او جنت ته داخل نشي(يعني د دوي خدمت ونكړي او جنت ورته لازم نشي.

(مسلم)

د حضرت ابوامامه رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم ته يو سړي عرض وكړو چې په اولاد باندي د مور او پلار څه څه حق دي ارشاد وشو مور او پلار ستا د پاره جنت هم دي دوزخ هم دي(يعني كه ته دوي خوشخاله ساتي نو.دوي ستا د پاره جنت دي او كه سركشي تري اختيار كړي نو ستا د پاره جهنم دي.

(ابن ماجه)

عبدالله بن عمروبن عاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې يو سړي د نبي كريم صلی الله عليه وسلم خدمت ته راغي او وي ويل چې زه تا سره په هجرت او جهاد باندي بيعت كوم چې د هغي دا اجر أميد د الله تعالی نه كوم نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل آيا ستا مور او پلار كې يو كس ژوندي شته؟هغه وويل،هو دواړه ژوندي دي نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل آيا د الله تعالی نه د ثواب أميد لري هغه وويل هو بيا نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل مور او پلار ته واپس لاړ شه او د هغوي خدمت وكړه.

(بخاری مسلم)

د بخاری او مسلم په بل روايت كې داسې راغلي دي چې يو كس نبی كريم صلی عليه وسلم ته راغي او جهاد كې د شريک كيدو اجزت وغښتلو نبی كريم صلی الله عليه وسلم پوښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه چې ستا مور اوپلار ژوندي دي؟هغه وویل هو نبی کریم صلی الله عیله وسلم وفرمایل د هغوي خدمت کول ستا جهاد دي.

اسماء بنت ابوبکر رضی الله عنها نه روایت دي چې زما یوه مشرکه مور وه چې ماله د څه خواهش د پاره مکي نه مدیني ته راغلي وه د رسول الله صلی الله علیه وسلم په زمانه کې نو زه د رسول الله صلی الله علیه وسلم خدمت ته خاضره شوم او عرض مي وکړ چې زما مور

څه غښتلو د پاره راغلي ده آیا زه د هغي سره ښه سلوک کولاي شم نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل هو هغي سره خپلولي وپاله.

(بخاری مسلم)

حضرت ابن عباس رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل هرڅوک چې سبا کړي په داسي حال کې چې د الله جل جلاله د رضا د پاره د مور او پلار تابعداروي(یعني د الله جل جلاله د حکم مطابق د مور او پلار تابعدار وي نو د جنت دروازي ده دپاره خلاصي کړي شي که چري یو کس نافرمان وي (د وور یا د پلار)نو یوه دروازه د جهنم خلاصه کړي شي او هر څوک د دوي نافرماني کې سبا کړي نو د دوزخ دروازي د ده

دینی لاربښونه ۸

د پاره خلاصي کړي شي،که چري په مور او پلار کې د یو کس نافرمانی کې سبا کړي نو د(جهنم)یوه دروازه د ده د پاره خلاصه کړي شي.

یو صحابی عرض وکړو ای د الله رسول صلی الله علیه وسلم که چري هغوي ظلم کوي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي.

(بهیقي)

تشریخ:د دي حدیث نه د مور او پلار د ادب او اطاعت ډیراهمیت معلومیږي مګر دومره ځان پوهول په کار دي چې د مور او پلار هر هغه حکم چې دونیاوي امورو سره تعلق لري نو د مور او بلار حکم لازم دي مګر دا خبره بیله ده چې یوه خبره د صلاح مشوري وي او د موراو پلار د حبري متبادل د هغوي په رضا رعبت وي ببا جایز دي او بله خبره دا ده چې هر هغه خبره چې دین سره تعلق لري نو هغي کې به د دین شرعي پابند وسئ اګر که مور او پلار دي نا راضه هم وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت عباس رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې هر یو فرمانبردار بچي چې د مور او پلار (مخ ته)د محبت په نظر وګوري نو د دي په بدل کې ورته الله جل جلاله د قبول شوي(نفلي)حج ثواب په عمل نامه کې لیکي صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض وکړ که یو سړي سل(۱۰۰) کرته وګوري دا خو اسان کار دي ویي فرمایل هو ځکه چې الله جل جلاله ډېر لوي او پاکیزه دي (یعني د الله جل جلاله خزاني پر او معموري دي په ورکولو نه کمیږي.

(بهیقي)

واقعه:یوه ورځ حسن بصري رحمته الله علیه په بیت الله کې طواف کولو یو سړي یي ولیده چې د هغه په اوږو یو کیجاوه وه د بیت الله مبارک نه بي یي طوافونه کول حسن بصري

رحمته الله علیه ورته وویل ای وروره دا کیجاوه په څمکه باندي کېږده او بیا د بیت الله مبارک طواف کوه دغه سړي ورته وویل چې ای د مسلمانانو امامه دي کیجاوه کې زما مور ده چې دا اووم(۷)کال دي چې زه خپله مور د شام نه په دي کیجاوه کې راولمه او د خج ټول ارکان پوره کوم او دوي په دي کجیاوه کې ناسته وي.

ای د مسلمانانو امامه!ایا ما د خپل مور حق ادا کړو حسن بصري رحمته الله علیه ورته وفرمایل چې ای وروره که ته خپله مور په دي کیجاوه کې د دنیا اخر ګوټ نه راولي او د خج ټول ارکان وربا ندي اداکړي نو ته د خپل مور هغه یو حق هم ادا نکړي چې ته د خپلي مور په خیته کې یو خل اوریدلي یي(یعني هغه خق چې چاته د مور په خیته کې یومنټ تېر کړي دي

ځکه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي چې جنت د مور او پلار د قدمونو لاندي دي که تا نه مور او پلار راضي وي نو جنت ته به لاړشي او که راضي نوي نو جنت ته نشي تللي.

• د زوي په پلار باندي حقوق

د حضرت ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علی وسلم وفرمایل چې په موراو پلار باندي د اولاد دري حقونه دي.

۱)کله چې هغه پیداشي د هغه د پاره ښه نوم ایښودل.

۲)کله چې عقل مند شي نو هغوي ته د قرانکریم تعلیم ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳)کله چي د واده عمر ته ورسیږي(یعني د پنځلسو(۱۵)کالو چي شي نو واده ورته وکړي.

(تنبیه الغافلین)

په یو حدیث کي ذکر دي چي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې بېشکه په جنت کي یوه د روازه چي د هغه نوم (باب الفرح)دي،دي ته به هېڅوک نه داخلیږي مګر هغه کس چي خپل اولاد خوشحاله ساتلي وي څکه چې روایت دي چا چې د خپل اولاد اکرام وکړو نو الله جل جلاله به یي جنت کې اکرام وکړي رسول الله صلی الله علیه وسلم وایي چې تاسو محبت وکړي خپل اولاد سره څکه چي محبت د اولاد پرده ده،د اورنه،یعني دوزخ ته به نه ځي)او خوارک هغوي سره خلاصي دي داور نه او د هغوي اکرام کول تېردل دي د پل صراط نه.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چي یوڅو ځیزونه د انسان د خوشبختی علامات دي

۱.چا چي جومات جوړ کړ،د هغي اجر به ورته مېلاوېږي تر څوچې یوکس هم پکښي مونځ کوي.

۲.چا چي نهر جاري کړو تر څو چې په هغي کي اوبه جاري وي او خلک یي تري څکي نو هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۳.چا چي خایسته قران ولیکلو تر څو چي دا ویل کیږي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۴.چا چي د اوبو د حصول د پاره چینه ویستله نو تر څو چي وي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۵.چا چي یو بوټي نال کړ نو تر څو چي حلک او مرغان ترینه میوه خوري یا د سیوري نه یي ګټه اخلي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۶.چا چي اولاد صالح(یعني نېک اوعمله اولاد)پرېښودل چې هغه د پاره د هغه نه ورسته د مغفرت دعا کوي یعني کله اولاد نېک وي پلار ورته قران او علم زده کړي وي نو د هغه پلار ته به اجر مېلاوېږي او د اولاد په اجر کي به هېڅ کمي نه راځي او.کله چي پلار اولاد ته د قران تعلیم ور نه نکړي او.هغه ته یي د فاسقانو اوښودله نو د هغه وبال د هغه پلار باندي وي او د اولاد په اوبال کي به هېڅ کمي نه کیږي (یعني کوم اولاد چي د پلار د لاسه بي دینه عادت شوي وي نو اولاد چي څه ګناه کوي دومره به د پلار وي او د اولاد په ګناه کي به هېڅ کمي نوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• د ګاونډي حق او هغه سره ښه چلند کول

۱۲۲ـ قَالَ اللهُ تَعَالىٰ:«وَاعْبُدُوا اللهَ وَلَا تُشْرِكُوْا بِهِ شَيْئًا وَّبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَّبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَالْجارِذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَلصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيْلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ»

ترجمه: د الله تعالی عبادت کوي هغه سره ځوک شريک مه جوړوي مور او پلار سره نزدي رشته دارانو سره،يتمانو سره،مسکينانو سره،نزدي او لري ګاونډيانو سره، مجلس کې ناستو ياستو خلکو سره مسافرو سره او کوم چې ستا ملکيت کې دي هغوي ټولو سره د نېکي او احسان سلوک کوې.(پ' نساء)

حضرت ابن عمر رضی الله عنه او حضرت عايشه رضی الله عنها نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلي دي چې جبرائيل عليه السلام ما ته هميشه د ګاونډي سره د ښه سلکوک نصيحت کولو تردي چې ما ته داسي ښکاره شوه چې شايد ګاونډي به ميراث کې شريک کړي شي.

(بخاری او مسلم)

د حضرت حسن بصري رحمته الله عليه نه مروي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم نه پو ښتنه وکړاي شوه چې ای د الله رسوله صلی الله عليه وسلم د ګاونډي په زمونږ څه حق دي رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې لس حقوق دي.

۱.که هغه له تا نه قرض اوغواړي نو هغه ته قرض ورکړه.

۲.که تا راوبلي نو جواب ورکړه يعني د هغه خبره ومنه.

۳.که مريض شو نو پوښتني ته يي ورشه.

۴.که ستا نه مرسته يا مدد وغواړي نو مدد يي وکړه.

۵.که څه مصيبت ورته ورسي نو تسلي ورته ورکړه.

۶.که څه ښېګړنه ورته حاصل شي نو مبارکي ورته ورکړه.

۷.که مړ شي نو په جنازه يي کې شريک شه.

۸.که هغه نوي د هغه د کور او مال حفاظت وکړه.

۹.ته خپل پوخ شوي ځيز سره هغه ته تکليف مه رسوه،مګر دا چې ته د هغې نه څه هديه کړي يعني د غه پوخ شوي ځيزونه څه ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰.خپل عمارات(یعني کور)هغه طرف ته مه اوږدوه مګر د هغه رضا مندی د پاره که د هغه رضا وي بیا خیردي.

(الطبراني)

ابوذر غفاری رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ای ابوذره!کله چې ښوروا پخوي،نو اوبه په کې زیاتي واچوه ـ او د خپل ګاونډي پکښي خیال ساته.

(مسلم)

ابوذررضی الله عنه نه بل روایت کې داسي عمل راغلي دي چې ما ته خپل خلیل (ملګري)داسي وصیت او هدایت هم وفرمائیلو چې کله ښوروا پخوي ـ نو اوبه په کې زیاتي واچوه بیا د ګاونډي د کور خیال ساتلو سره په مناسب اندازه کې هغوي ته هم ولیږه.

ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دي ـ چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي دي قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن ندي ـ صحابه رضی الله عنهم عرض وکړو کوم سړي مؤمن نه دي؟نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل ـ چې د هغه د شر او فساد نه د هغه ګاونډي په امن او خفاظت کې نه وي.

(بخاری اومسلم)

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمایي چې ما د رسول الله صلی لله علیه وسلم نه پوښتنه وکړه چې زما دوه ګاونډیان دي دي کې کوم یو ته زه هدیه ورکړم؟نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې د چا د کور دروازه نزدي وي.

(بخاری)

عبدالله بن عمر رضی الله عنهم نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې الله جل جلاله ته هغه خلک خوښ دي چې خپلو ملګرو سره ښه وي ـ

او الله جل جلاله ته هغه ګاونډي خوښ دي چې خپلو ګاونډیانو سره ښه وي.

(ترمذی)

ترمذی وایي چې دا حدیث حسن دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• وعده پوره کول

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه راويت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې منافق دري خبرو نه پژندلي شي -

۱.کله چې خبره کوي،نو دروغ وايي -

۲.کله چې وعده وکړي،نو نه يي پوره کوي -

۳.کله چې ورسره امنت کېښودل شي،نو په هغي کې خيانت کوي.

(بخاري اومسلم)

او د مسلم په يو روايت کې داسې هم شته چې اګر چې روژه ساتي مونځ کوي اخپل ځان مسلمان ګڼړي.

حضرت عبدالله بن عمرو بن عاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې په چا کې دا څلور خبري جمعه شي،هغه پوره منافق دي - او چا کې چې د دي څلور خويونو نه يو هم راشي نو پوشه چې د منافق يو خوي د سړي کې ځای ونيولو- ترڅو يي چې هغه خوي پريښي نوي -

۱.کله چې ورته امانت وسپاري نو هغه کې خيانت کوي -

۲.کله چې خبره کوي نو دروغ وايي -

۳. کله وعده وکړي نو دهغي خلاف ورزي کوي -

۴.او کله چې جنګ کوي نوکنځل کوي.

(بخاري اومسلم)

حصرت جابر رضی الله عنه نه روايت دي چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې کله د بحرين نه مال راشي نو زه به تا له دومره،دومره،دومره او دومره درکوم مګر د نبی کريم صلی الله عليه وسلم د مرګ پوري هغه مال را نغلو او کله چې د بحرين نه مال راغي،ابوبکررضی الله عنه حکم جاري کړ چې اواز دي ولګولي شي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم په ذمه چې د چا څه قرضه وي يا يي چا سره وده کړي وي،نو هغه دي راشي او خپل حق دي واخلي نو زه د ابوبکر رضی الله عنه په خدمت کې خاضر شوم او ومي ويل چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم داسي داسي فرمايلي وو نو هغوئ يو لپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مال را کړ- چي ما وشمارلي نو پنځه سوه (۵۰۰)درهمه وو- ابوبکر رضی الله عنه وو ویل،چي د دي نه په دوه چنده نور هم وا خله.

(بخاري اومسلم)

• صبر

۷ـقَالَ اللهُ تَعَالَ((يٰاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اصْبِرُوا وصَابِرُوْا))

۷**ترجمه:**الله تعالی ارشاد دي چې ای ایمان والو!په خپله هم صبر کوي – او مقابله کې هم صبرکوي.

(سورة اٰل عمران پ ۴ آیة۲۰۰)

ابویحیٰ صهیب بن سنان رضی الله عنهم نه روایت کوي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې د مؤمن معامله ډېره عجیبه ده چې د هغه ټول کارونه هغه د پاره د رحمت او خیر سبب دي او دا صفت پغیر د مؤمن نه بل چا ته نه نصیب کېږي ګوري چې که هغه ته

کله څه خوشخالي ورسېږي نو د الله تعالی شکر اوباسي او د شکر ادا کولو په وجه هغه ته ثواب او نیکي میلاویږي او که هغه ته څه تکلیف او غم ورسېږي نوپه هغي باندي صبر کوي داهم د هغه دپاره بنیګړه ده.

(مسلم)

د رسول الله صلی الله علیه وسلم خادم ابوزید اسامه بن حارث رضی الله عنه بیان کوي چې مورږ د رسول الله صلی الله علیه وسلم په خدمت کې خاضر وود یوي لور د طرفه یي پیغام او خبر راغي چې زما دزوي اخري سلګي دي تاسو لږ غوندي راشي نبی کریم صلی الله علیه وسلم جواب کې سلام وراولیږلو او وي ویل چې الله واخسته هغه د هغه وو او کوم چې هغه در کړي ووهغه هم د هغه دي او الله تعالی د هر یو څیز وخت مکرر کړي دي بس اوس صبر کوه او د الله تعالی د ثواب امید ساته لور یي بیا خبر ورا ولیږلو او قسم یي ورکړو چې تاسو

ضرور راشي بس رسول الله صلی الله علیه وسلم د مجلس نه پاڅیده او د هغوي سره سعد بن عبادت،معاذ بن جبل رض ،اُبی بن کعب رض،زید بن ثابت رض،او یو څو صحابه نور هم لاړو او ماشوم نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته راوړل شواو نبی کریم صلی الله علیه وسلم هغه ماشوم خپله غیږ واچولو او دهغه روح په وتلو وواوبي ارمه وو په دي حالت لیدو سره نبی کریم صلی الله علیه وسلم د سترګونه اوښکي رواني شوي حضرت سعد رض چي د نبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

كريم صلى الله عليه وسلم ستركو نه بهيدلى اوښكي وليدلي نو عرض يي وكړ يا رسول الله صلى الله عليه وسلم تاسو هم ژاړي نو وي يي فرمايل چې زړه نرم كيدل دا الله تعالى په خپلو بنده ګانو باندي رحمت دي.

په يو بل روايت كې داسي دي چې الله جل جلاله چي چاته خوښه شي د خپلوبنده ګانونه،نو دهغه په زړه كې رحم پيداكيږي او الله تعالى هم په خپلو رحم دله او نرم زړو باندي رحم كوي.

(بخارى مسلم)

حضرت ابوهريره رضى الله عنه روايت كوي چې نبى كريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې الله تعالى فرمايي چې كله زه خپل بنده مؤمن نه د دنيا څه خوښ كړي شوي ځيز واخلم او هغه پري صبر وكړي،نو هغه د پاره ما سره بغير د جنت نه بل څه نشته.

(بخارى)

حضرت عائشه رضى الله عنها فرمايي،چې ما د رسول الله صلى الله عليه وسلم نه د طاغون په باركي پوښتنه وكړه نو وي فرمايل چې دا يو عذاب وو چې الله تعالى چې په چا نازلول غوښتل نو نازلول به يي ليكن الله تعالى د مسلمانانو د پاره رحمت جوړكړي دي نو دي

وجهي نه د الله تعالى يوبنده هم داسي نشته چې د دي مرض د نازليدو په وخت كې د غه ښار كې د صبر سره ايسار شي او د الله تعالى نه د ثواب طمعه لري اودا اوګنړي چې هر څه چې رارسي دا ټول الله تعالى د طرف نه دي داسي بنده ته د الله تعالى د طرف نه د يو شهيد برابر ثواب وركولي شي.

(بخارى)

حصرت ابوعبدالرخمن عبد الله بن مسعود رضى الله عنهم فرمايلي دې چې زما ستركو كې هغه ننداره مخ تت كيږي چې نبى كريم صلى الله عليه وسلم په پيغمبرانو كې د يو پيغمبر ذكر كولو چې خپل كوم هغه اووهلو او په وينو يي رنګ كړو اوويني به يي د خپل مخ نه صفا كولي او دا به يي ويل چي اى الله! زما قوم معاف كړي ځكه چې دوي ناخبره دي او نه پوهيږي.

(بخارى اومسلم)

حضرت ابوسعيدخدرى رضى الله عنه او حضرت اوبوهريره رضى الله عنه د نبى كريم صلى الله عليه وسلم نه ارشاد بيانوي ـ چې نبى كريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسي مسلمان ته ستومانی،بيماري،خفګان،غــم،تــکليف،تردي چې ازغي يي په خپه کې مات شي مګر دالله جل جلاله به د دي په سبب دده ګناهونه اورژوي.

(بـــخاری اومسلــم)

حضرت مالک بن انس رضی الله عنهم روايت کړي دي چې رسول لله صلی الله عليه وسلم ارشاد وفرمايلو چې کلت چا ته مصيبت يا بيماري ورسي نو د دي په وجه د مرګ نه غوړاي که نن نو دا دي وايي چې ای الله تعالی!که ما ته ژوند ښه وي نو ما ژوندي وساتي ـ او که زما د پاره مرګ ښه وي نو ما ته مرګ راکړي.

(بـــخاری اومسلــم)

• د ښځو باره کې د رسول الله صلی الله عيله وسلم ارشادات

قَالَ اللهُ تَعَالٰی:«اَلرِجَالُ قَوّمُوْنَ عَلَی النِسَآءِ بِمَا فَضَّلَ اللهُ بَعْضُهُمْ عَلٰی بَعْضٍ وَّبِمَا اَنْفَقُوْامِنْ اَمْوَالِهِمْ فَا لصّٰلِحٰتُ قٰنِتٰتُ حٰفِظٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ»

ترجمه:الله تعالی فرمايي ـ چې سړي د ښځو انتظار کونکې اوخيال ساتونکې ـ ځکه چې الله تعالی د دوي نه بعضي په بعضي نورو باندي غوره والي ورکړي په سبب د دي چې خپل مالونه خرچ کوي پس نيک بخته ښځه تابعداري کوي او دالله تعالی په خفاظت سره د خاوند په غيري موجودي کي د هغه څيزونو او د فائدو خيال وساتي.

(پ ۵ ' نساء)

رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل ښځه چې پنځه وخته مونځ کوي،هغه درمضان شريف رژوي نيسي او د خپل عزت خفاظت اوساتي او د خپل خاوند تابعداري وکړي نو داسي ښځه جنت ته چې په کومه دروازه غواړي داخله دي شي.

رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل ای ښځو! ما تاسو دوزخ کې ډيري ليدلي يي،ښځوپو ښتنه وکړه د دي څت وجه ده رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،تاسو لعنت ټولو څيزونو باندي ډيراچوي (يعني لعنت ملامت او ښيري ډيري کوي)او د خاوند ناشکري ډيره کوي او د هغه در کړي شوي څيزنو ډيره بي قدري کوي.

معاذ بن جبل رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې دونيا کې کومه يوه ښځه چې خپل خاوند ته تکليف رسوي نو د جنت حوری هغي ښځي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي الله پاک دي تا برباده کړي خپل خاوند مه تنګوه دا خو تا سره يو څو ورځو ميلمه دي او ډېر زربه ستا نه جدا کيدو سره مونږ له راشي.

(ترمذی)

امام ترمذی رح وايي دا حديث حسن دي.

رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل الله جل جلاله هغه ښځه خوښوي چې خپل خاوند سره محبت او مينه وکړي او دپردي سړي نه خپل خفاظت وکړي.

عبدالله بن عمروبن العاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل دُنيا يو سامان دي او د دي سامان يوغوره حصه نيکه او ديندارہ ښځه ده.

(مسلـم)

دا رويت د ابوهريره رضی الله عنه دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې د هيڅ ښځي د پاره جايز نه ده - چې د خاوند په موجودي کي د هغه د اجازت نه بغير (نفلی)روژي ونيسي او نه دا جايز دي چې د خاوند د اجازت نه بغير د هغه کورته د داخليدو د پاره اجازت ورکړي.

(بـخاری اومسلـم)

عبدالله بن عمررضی الله عنهم نه روايت دي چې نبی کريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې تاسو هر يو کس نګران او ذمه واردي او هر يو کس نه د هغه ما تحتو پوښتنه کولاي شي - بادشاه او حکمران هم ذمه وار دي او سړي هم د خپل اهل ذمن واردي او ښځه هم د خپل خاوند د کور او د اولاد خفاظت کولو او خيال ساتلو ذمه واره ده عرض دا چې تاسو کې هر يوکس نګران او ذمه وار دي او د هر ذمه وارد لاس لاندي چې څومره رعيت وي د هغي په باره کي به تري پوښته کولاي شي.

(بـخاری اومسلـم)

• توبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي رسول الله صلی الله عليه وسلم نه داسي وفرمايل اوريدلي چې زما دي په الله قسم وي چې په ورځ کې د اويا وو۷۰ځلو نن زيات زه دالله نه معافي غواړم او توبه (هم)اوباسم.

(بخاري)

د رسول الله صلی الله عليه وسلم انصاری خادم حضرت ابی حمزة انس بن مالک رض فرمايلي دي،چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم ارشاد دي چې د يوکس نه په يوه دشته او.صحراء کې خپل اوښ ورک شوي وي او هغه پيداشي نو دغه کس به څومره خوشخاليږي بس الله تعالی د دي نه هم زيات د خپل بنده توبه ويستلو خوشخاليږي.

(بـخاري اومسلــم)

د مسلم شريف په يو روايت ورسره داهم دي،چې الله پاک په دربار کې د يو بنده توبه او اسغفار کوي نو دالله تعالی خوشخالي په تاسو کې د هغه کس د خوشخالي نه هم زياته وي چې په ځنګل يا صحراء کې تري نه خپله سورلي ورکه شوي وي چې په هغي د ده د خوراک څکاک سامان بارکړي شوي وي او د ډير تالاش کولو نه پس ستومانه او نا اميده د يوي اوني لاندي سوری ته ډډه شي پس ناڅاپه هغه ډک بارکړي شوي اوښ خوا کې ولاړ ويني نو فوراً د هغي رسي اونيسي نو د ډيري خوشخالي او دافکر د وجي نه اووايي چې ای پروردګاره!ته زما بنده او زه ستا رب يم ـ نو دا غلطي د ډيري خوشخالي د وجي نه وشي.

حضرت ابو موسیٰ اشعری رضی الله عنه د نبی کريم صلی الله عليه وسلم نه بيان کړي چې الله تعالی هره شپه خپل لاس مبارک خوره وي چې د ورځې څوک ګناه کونکي د شپي توبه

اوباسي دعه سي هره لاس مبارک خوره وي چې د شپې څوک ګناه کونکي د ورځي توبه اوباسي چې قبوله کړي شي (يعني د قيامت پوري داسي کوي بلکه) تر هغه وخته پوري چې لمر د مغرب نه را اوخيژي.

(مسلـــم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دي چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم ارشاد فرمایلي دي چې لمر د مغرب طرف نه د راختلو نه مخکي مخکي څوک الله جل جلاله ته د ګناه هونو نه توبه اوباسي نو الله تعلی به یي توبه قبلوي.

(مسلـم)

حضرت ابو عبدالرخمن عبد الله بن عمربن الخطاب نه رایت دي چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې د مرګ دا اخري غرغري نه لړ غوندي مخکي الله تعالی د خپل بنده توبه هم قبلوي.

امام ترمذی رح وایي چې داروایت حسن دي -

(ترمذی)

د حضرت ابو سعید سعد بن مالک بن سنان خدری رض نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي تاسو نه مخکي تېر شوي قومونو کې یو کس یو کم سل ۹۹قتلونه کړي وو او خلکو نه به یي پوښتنه کوله چې د ځمکي په سر چرته یو لوي عالم فاضل شته که نه؟نو خلکو ورته یو راهب وښودلو هغه ورله لاړو او پوښتنه یي تري وکړه چې ما یو کم سل سړي وژلي دي زما د پاره د توبي څه ګونجایش شته؟راهب وویل چې نه نو هغه قاتل هغه راهب هم قتل کړ او سلو کسانو ۱۰۰شمیره یي پوره کړه بیا یي پوښتنه وکړه چې د زمکي په سر یو عالم شته؟نو یو عالم ورته چا اوښودلو هغه عالم له لاړو او ورته یي وویل چې ما سل کسان سړي وژلي دي زما د توبي د قبلیدو څه صورت شته که نه؟علم ورته وویل چې ولي نشته ستا او د توبي تر منځ هېڅ منع کونکي څیز نشته ته فلانکي ځاي ته لاړشه هلته د الله تعالی څه بندګان دي،چې د الله په عبادت کي مشغول وي ته هم د هغوي سره د الله تعالی په عبادت کي مشغول شه او وطن ته د راګرځیدلو خیال قدري هم په زړه مه ساته(ځکه چې د بد کارانو مرکز دي) هغه سړي په هغه پته روان شو لاره کي روان وو چې مرګ ورته راغي،د رحمت او دعذاب د فرشتو خپل مینځ کي جګړه راغله چې روح به یي څوک قبض

کوي د رحمت فرشتو وویل چې زړه سره توبي ویستلو د پاره او الله تعالی سره د میني کولو دپاره را روان شوي وو- مګر د عذاب فرشتو وویل چې دي سړي په ژوند کي هېڅ نیکي نده کړي د دي جګړي د فیصلي د پاره یوه فرشته د یو انسان په شکل هغوي ته راغله او هغوي دا ثالث مکرر کړ نو ثالث وویل چې زمکه ناپ کړي کومي زمکي طرف ته چې نزدي وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هغي کې شمار کړي ـ چې زمکه ک کړاي شوه،نو نيکانو خلکو طرف ته نزدې وه ـ بس د رحمت ملايکو د هغه روح قبض کړو.

(بــخارى او مسلــم)

صحيح بخارى کې بل روايت دې چې هغي کې نوره هم اضافه شته چې الله تعالى شريري زمکي ته وفرمايل،ته لرې او اوږده شه او بهترينې زمکي ته يې حکم ورکړي شو، چې ته لنډه او نزدې شه دې پس د زمکي کچ کولو حکم ورکړي شو نو هغه سړي بهترينو خلکو او زمکي طرف يوه لويشت ته نزدې ووبس الله تعالى د دغه سړي مغفرت او بخښنه وکړه.

حضرت ابن عباس رضى الله عنه او انس بن مالک رضى الله عنه روايت کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل،چې که د ادم ځوئ(انسان)سره يوت کنده د سرو زرو نه ډکه وي نو بيا به هم د هغه ارمان وي چې داسې دوه نورې هم وي او د انسان خوله صرف خاوره ډکولي شي يعني قبرـ او الله تعالى د هر هغه کس توبه قبلوي چې څوک د هغه دربار کې توبه اوباسي.

(بــخارى اومسلم)

• د مسلمانانوحقوق او په هغوي باندې شفقت اورحم کول

نعمان بن بشير رضى الله عنه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي چې د مسلمانانو په خپلو کې يو بل سره مينه کول،يو بل باندې رحم کول او نرمي کول کولو معامله کې داسې مثال دې لکه بدن،چې د بدن په يو اندام باندې د بيمارې اثر وي نو ټول بدن باندې د هغې اثروي او هغې ته تبه ولګي.

(بخارى او مسلــم)

جريربن عبدالله رضى الله عنه نه روايت دې چې رسول الله صلى الله هليه وسلم وفرمايل ـ څوک چې خلکو سره د رحم او مهرباني سلوک نه ساتي الله تعالى به په هغه رحم نه کوي.

(بحارى او مسلم)

عبد الله بن عمررضى الله عنهم بيان کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې مسلمان دمسلمان ورور دې هغه به نه په هغه زياتي کوي او نه به بې ياروممدګار پرېږدي کله پورې چې څوک د خپل مسلمان ورور حاجت پوره کولو پسې وځي الله تعلى د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاجتونه پوره کوي او څوک چې د مسلمان ورور نه د دنيا يو تکليف لري نو الله تعالی به د ده نه د قيامت تکليفونه لري کړي او څوک چې يو مسلمان ورور باندي پرده وچه وي نو الله تعالی به د قيامت په ورځ د ده په عيبونو پرده واچوي.

ابو هريره رضی الله عنه بيان کوي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل د يو مسلمان په بل مسلمان باندي پنځه(۵)حقونه دي ـ

۱ـ د سلام جواب ورکول ـ

۲ـ که بيمار وي نو دهغه بيمار پوښتنه کول ـ

۳ـ جنازه کي کي يي شريکيدل يعني مونځ او دفن کيدلو شريکيدل ـ

۴ـ دعوت قبلول ـ

۵ـ د پرنجي جواب ورکول(يرحمک الله ويل که چرته هغه الحمدالله"ويلي وي.

انس بن مالک رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې تاسو کې يو کس هم تر هغه وخته پوري مؤمن کيداي نشي تر څو پوري چې مسلمان ورور دپاره هغه څيز خوښ نکړي کوم چې خپل ځان د پاره خوښوي.

(بخاری اومسلم)

انس بن مالک رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم نه روايت دي د خپل ورور امداد کوي ـ که ظالم وي،او که مظلوم وي يوسړي وويل يارسول الله!د مظلوم خو به امداد وکړم ليکن که ظالم وي نو څنګه يي امداد وکړم؟نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل،هغه د ظلم نه منعه کړه چې هغه د ظلم نه منع کول او بندول هم امداد دي کول دي.

(بخاري)

•غيبت

حضرت ابوهريره رضی الله عنه فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلي دي چاچې غيبت وکړو په خپل عمر کې يو ځل الله جل جلاله به ورته لس ۱۰عذابونه ورکړي ـ

۱ـ د الله جل جلاله رحمت نه به لري شي ـ

۲ـ فرشتي به ختم کړي د عمل نامي د دنه نيک اعمال د ده ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- په وخت د مرګ کې د ده روح به ډېرپه سختي وځي -

۴- نژدي به شي د دوزخ اورته -

۵- او د جنت نه به لري شي -

۶- سخت به په دي کس باندي د قبر عذاب -

۷- ختم به کړي شي ثواب د نېک عمل د ده -

۸- ضرر به ورسولو روح د رسول الله صلى الله عليه وسلم ته په قبر کې -

۹- ډېل خالق يي په خپل ځان باندي عوصه کړو-

۱۰- په ورځ د قيامت کي به د حساب کتاب په وخت کې مفلس به راشي(يعني هېڅ نېک اعمال به ورسره نوي)ځکه چې نېک اعمال به يي په غيبت سره ختم کړي وي.

د على ابن ابى طالب نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه فرمايلي دي چې تاسو غيبت نه ځان وساتي ځکه چې غيبت کولو کې پنځه۵ قسمه عذابونه دي -

۱- دا چې پورته به کړي شي د ده د مخ نه رڼايي د صالحانو-

۲- دعا به يي نه قبليږي -

۳- نېک اعمال به يي نه قبليږي -

۴- په ورځ د قيامت کي مخ به يي شا طرف ته وي -

۵- دي به په اورکې فرعون اوشداد سره هميشه وي.

ابى سعيد خدري رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي چې زه په شب معراج کي په يو قوم باندي تېر شوم و هغوي غوښي به پريکيدي او بيا او بيا به هغي نه ډوډی جوړيدي بيا به د هغو په خلو کې د ننه کيدي هغوي ته به يي ويلي کيده چې خوري دا خپلي غوښي ځنګه چې تاسو په دنيا کې د خپل مسلمان ورور غوښي خوړلي ما د جبرائيل عليه السلام نه پوښتنه وکړه چې دغه کسان څوک دي؟جبرائيل عليه والسلام وفرمايل چې دا ستا د امت غيبت کونکي خلک دي.

حضرت ابو هريره رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي چې تاسو پوهيږي چې غيبت څه شي دي،صحابوکرامو رضى الله عنهم عرض وکړ الله جل جلاله او د هغه رسول بنه پوهيږي)ويي فرمايل غيبت دي ته وايي چې تاسو د خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورور مسلمان ذکر کوي په داسي اندازه کې چې که چري هغه تري خبر شي نو نه يي خوښوي(يعني چي په کومه خبره مخامخ سړي خفه کيږي او تاسو هغه خبره شا په شا وکړي نو دا غيبت دي صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض وکړ ای د الله رسول صلی الله عليه وسلم که چري خبره چې مونږ يي کوو موجوده وي،ويي فرمايل که چري هغه غيبت په هغه

ديني لاربنونه ۲۲

کې موجود وي او تاسو يي د هغې په غېر موجود ګۍ کې بيانوي نو داغيبت شو او که نوي پکي نو بيا تاسو په هغه بوهتان ولګول،بوهتان خو د غيبت نه ډيره زياته ګناه لري.

(رواه مسلم)

- **هر ښه کار په ښي لاس سره کول**

حضرت عائشه رضی الله عنها وايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به خپلو ټولو کارونو کې اودس کولو کې ګومنز وهلو کې څپلۍ په پخو کولو کې ښي لاس او ښي طرف ښوښول.

(بخاری اومسلم)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه راويت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل کله چې تاسو کې څوک څپلي په پخو کول غواړي نو شروع دي ده ښي طرف نه کوي او کله چې څپلي وباسي نو ګس دي اوله وباسي د دي دپتره چې ښۍ اول شي په خپو کولو کې اوپه ويستلو کې اخر شي .

(بخاری اومسلم)

حضرت حفصه رضی الله عنها فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به خوراک او سکاک او جامواغوستلو کې ښي لاس استعمالولو او نور کارونوکې به ګس لاس استعمالولو.

(ابوداؤد)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرامايل کله چې تاسو جامي اغوندي اوکله چې اودس کوي نو ښي طرف نه شرع کوي.

(ترمذی او ابوداؤد)

امام ترمذی رحمة الله عليه وايي،چي داحديث صحيح دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• د لمونځ فضليت

د حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به نفل مونځ تردي کولو چې ښپي مبارکې به يي اوپړسېدلي چاتري پوښتنه وکړه چې حضور صلی الله عليه وسلم تاسو ته خو الله جل جلاله د مخکي او وروسته ټولو ګناهونو د معافي زيري درکړي دي نو بيا ولي دومره زيات تکليف په ځان تېروي نو حضور صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې زه بياه د الله جل جلاله شکر ويستونکي بنده جوړنه شم.

(شمائل ترمذی)

حضرت عبدالرحمن بن عمر رضی الله عنه فرمايي چې ما درسول الله صلی الله عليه وسلم نه اوريدي دي چا چې د مخوستن مونځ جمع سره وکړو نو نميه شپه به يي په عبادت کې شمار شي که چيري دي سړي د سحر لمونځ وکړ نو ټوله شپه به يي په عبادت کې شمار شي.

(مسلـــم)

حضرت جابر رضی الله نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل د ټولو نه زيات ثواب د لمانځه هغه چاته ميلاويږي چې کور يي د جومات نه لري وي او جومات د لمانځه د پاره د کور نه ځي.

(بخاري مسلم)

د حضرت عمران بن حسين رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل لمونځ په ولاړه کوي او که د څه عذر د وجه يو سړي نه شي کولي نو بيا دي په ناسته لمونځ کوي او که په ناسته يي هم نشي کولي نو بيادي په ملاسته کوي.

(بخاري)

• الله تعالٰی د رحمت بهانه لټوي

حضرت ابوذر رضی الله عنه وايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل الله جل جلاله فرمايي کوم سړي چې يوه نيکي کوي هغه ته د هغه د صدق او اخلاص مطابق تر اووه سوه چنده بلکه د دي نه هم زيات ثواب ورکوم،کوم سړي چې څه بدي وکړي نو هغه ته د هغه بدی برابر سزا ورکوم،کوم سړي چې د اطاعت او فرمانبرداري په ذريعه يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويشت(يعني په کم مقدار سره)زما طرف ته راځي،نو زه يو گز د هغه طرف ته راځم(يعني د هغه توجو او توجهات ډېر زيات په هغه د خپل رحمت دوازي خلاصوم)کوم سړي زما طرف ته يو گز راځي، زه د هغه طرف ته د دواړو لاسونو خورولو برابرورځم،کوم سړي چې زما طرف ته د خپل طرز سره راځي، زه د هغه طرف ته په منډه سره راځم او کوم سړي چې د زمکي برابر برابر هم گناه سره ما سره يو ځاي کيږي،په شرط د دي چې ما سره يي ځوک شريک نوي جوړ کړي،يعني په شرک کې مبتلا شوي نه وي که زه وغواړم نو هغه ته به د زمکي برابر مغفرت وکړم.

مسلم.[اخرجه مسلم:۲/۴۷۰]

• ټول گناهونه معاف کيږي

ابو هريره رضی الله عنه وايي چې وفرمايل کوم سړي چې په يوه ورځ کې سل ځله سبحان الله وبحمدهِ اووايي نو د هغه گناهونه ختميږي اگر چې هغه د درياب د زگ برابر وي(يعني هر څمره زيلت ولې نوي.

بخاری مسلم.[اخرجه البخاری:۸/۱۰۷ومسلم:۲/۴۷۲]

توضيخ:افضل او اولٰی هم د غه دي چې دا وظيفه سل ځله ووېلي شي په مينځ کې فرق نوي ليکن علامه طيبي رحمته الله عليه فرمايي چې دا کلمات د سحر نه واخله تر ماښامه پوري په متفرق توگه باندي هم ويلي شي ټول گناهونه چې معاف کيږي د دي نه صغيره گناهونه مراد دي ځکه چې د کبره د دپاره د توبي ضرورت وي او کباير صعيف کيږي ليکن که ورسره توبه هم وکړي شي نو بيا کباير هم معاف کيږي په دي شرط چې د حقوق العباد نه نه وي.

[الکاشف:۵/۷۷المرقات:۵/۱۲۵ـ ۱۲۴]

• دعا نه ضايع کيږي

ابوسعيد خدري رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل کوم مسلمان چې څه دعا غواړي داسي دعا چې چې د هغه څخه د يو گناه دشي طلب نه وي او نه

د رشتي ماتولو نو الله تعالی جل جلاله هغه ته د هغه دعا په نتيجه کي د دريو څيزونو څخه يو شي ضرور ورکوي ـ

۱ـ يا خو زر دهغه مطلوب هغه ته ورکړي ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- یا دا چي د هغه د پاره هغه دعا د اخرت ذریعه جوړه کړي(چې په دنیا کې د هغه مطلوب نه حاصلیدو په صورت کې د هغه په عوض کې په اخرت کې ورته اجر ورکړي)

۳- یا دا چي هغه د هغه دعا په قدر اندازه د بدئ څخه بچ کړي،صحابه رضی الله عنهم په دي اوریدو سره عرض وکړ چي یا رسول الله!صلی الله علیه وسلم اوس خو به مونږ ډېري دعاوي غواړو ځکه چي مونږ ته د دعاوو ډېري زیاتي فایدي معلومي شوي،حضور صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل چي الله تعالی جل جلاله فضل ډېر زیات دي.

احمد.[احرجه احمد:۳/۱۸]

• د نیکئی ارادي کولو سره ثواب میلاویږي

ابن عباس رضی الله عنه راوي دي چي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل الله تعالی جل جلاله نیکي او بدي ولیکي(یعني فرشتو ته یي حکم ورکي چې هغه په لوح محفوظ کې د نیکیو او بدیو په باره کې دا تفصیل ولیکي)چې کوم سړي د یوي نیکي اراده وکړي،او په هغه

عمل ونکړي شي(یعني د ارادي باوجود د هغه د څه عذر په بنا د هغه نیکي په کولو باندي قادر نشي)نو الله تعالی جل جلاله د هغه دپاره د ځان سره په هغي ارادو پوره یوه نیکي لیکي،او کوم سړي چي د نیکي اراده وکړي،او بیا هغه نیکي وکړي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځان سره د لس چنده څخه تر اوو سوه چنده پوري بلکه د دي څخه هم زیاتي نیکي لیکي(یعني د خپلو بنده ګانو څخه د چا د پاره چي غواړي د خپل فضل او کرم سره د احلاص او د شرایطو او ادبو د ا دئیګی موافق د دي څخه زیات ثواب هم لیکي)او کوم سړي چي د څه بدئ اراده وکړي او بیا د (الله تعالی جل جلاله د خوف د وجي)په هغه بدئ اخته هم نشي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځاڼ سره یوه پوره نیکي لیکي، او کوم سړي څه بدي اراده وکړي،او بیا په هغي بدي کې اخته هم شو،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره یوه بدي لیکي.

بخاري مسلم.[اخرجه البخاری:۱۲۸/۸ومسلم:۱/۶۶]

• ښکلي نصیحتونه

حضرت ابوایوب انصاری رحمته الله علییه وایي،یوسړي د رسول الله صلی الله علیه وسلم په خدمت کې خاضر شو،او عرض یي وکړ یارسول الله،ماته څه نصیحت وفرمایه چي محتصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

او جامع وي،خضورصلی الله عایه وسلم ورته وفرمایل،هر کله چې ته لمونځ دپاره ودریږي،نو دهغه سړي پشان لمونځ کوه،چې د الله نه ماسوا د هرشي یعني مخلوق او خپل نفس رخصتونکي او پریخودنکي وي،حاصل دا چې کله لمونځ کوې نو ټولي دنیا نه خپله توجه او خپل خیال ګرځولوسره کامل اخلاص او پوره توجو سره درېږه او د خپلي خولي نه دا سي خبره مه راباسه،چې د هغه په سبب تاته صبا ته د قیامت په ورځ د الله تعالی جل جلاله په خضور کې عذر کول راځي یا دا چې عذر خواهي مفهموم عموم باندي محمول دي،یعني څه داسي خبره د خولي نه مه راباسه چې چې د هغې په سبب تاته د خپلو دوستانو،ملګرو،متعلقینواو ټولو مسلمانانو مخکي پښیمانه کیدل راځي او د معذرت کولو ضرورت پیښ شي،اود هغه څیز نه د ناامیده کیدو پخه اراده وکړه،کوم چې د خلکو په لاسونو کې وي یعني الله تعالی جل جلاله ستا په قسمت کې څومره لیکلي،او تا ته یي څه در کړي دي،په هغه قناعت او کفایت وکړه،او د خلکو مال او متاع سره خپل امید مه تړه.

[اخرجه احمد:۵/۴۱۲]

توضیح:خضور پاک وفرمایل چې کله لمونځ کوي نو داسي په اخلاص سره یي کوه لکه چې دا ستا اخري لمونځ دي دویم نصیحت دا چې د ژبي نه داسي نا مناسب خبر مه اوباسه چې سبا د قیامت په ورځ د الله تعالی جل جلاله په مخکي یا سبا د خپلو دوستانو په مخکي عذرونه

پیش کې او خبره تله بیا یي کوه دریم نصیحت دا چې د خلکو د طرف نه بلکل نا امیده اوسیږه چې هغوي به تا ته روپیئی پیسي درکړي دي دپاره چې په حرص او لالچ کې پرینوځي.

[المرقات:۹/۳۳۹]

• د لااله الله عظمت شان

ابوسعید خدري رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل خضرت موسی علیه والسلام عرض وکړ چې ای پروردګاره!ماته یو داسي شي راوښایه چې د هغه په زریعه زه تا یادوم،او ستا څخه دعا غواړم؟پروردګار ورته وفرمایل ای موسی علیه والسلام لا اله الاالله وایه،موسی علیه والسلام عرض وکړچې ای زما پروردګاره!ستا ټول بنده ګان(یعني موحدین)دا کلمه وایي،زه خو داسي شي غواړم چې زما دپاره یي محصوص کړي(چې په هغي زما هیڅوک شریک نوي)الله جل جلاله وفرمایل چې ای موسی علیه السلام!که اووه اسمانونه او زما څخه علاوه د هغه ټول اوسیدونکي(ټولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرښتي)او اووه زمکي په یوه پله کي کیخودل شي،او لااله الاالله یعني د دي ثواب په دویمه پله کي کیخودل شي نو یقینًا د دي ځیزونود تلي ځخه به د لااله الاالله تله درنه وي.

شرح السنة.[اخرجه شرح السنة:۵/۵۴]

توضیح: الله تعالی د حضرت موسی علیه والسلام په زړه کي د الهام پت توګه دا واچول چي هغه دي داسي سوال وکړي چي په جواب سرت یي ټول خلک مستفیدشي نو الله تعالی په جواب کي د لااله الاالله عظمت او حقیقت واضخ کړوچي د الله تعالی نه سوا ټول ځیزونه اوکیانات مکمل ډانچه که د تلي په یوه جابړې کي کیخودي شي او لااله الاالله په دویمه چابړې کي کیخودي شي نو داچابړي به دروند وي. **المرقات.**

• د زرو نیکووالا دعا

سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه وایي (یوه ورځ)چي مونږ د رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ناست وو حضورصلی الله علیه وسلم وفرمایل چي ایا په تاسو کي یو سړي په دي قادر دي چي هره ورځ زرنیکي حاصل کړي؟په مجلس کي موجوده صحابه ؤ رضی الله عنهم کي یو صحابي پوښتنه وکړه چي یا رسول الله صلی الله علیه وسلم په مونږ کي کوم سړي(روزانه په اساني سره)یو زر نیکي ځنګه حاصلولي شي؟خضور صلی الله علیه وسلم وفرمایل چي هغه دي سل ځله سبحان الله وو وایي،د هغه د پاره یو زر نیکي ولیکل شي په دي حساب چي په هره نیکي باندي لس نیکي لیکل کیږي یا د هغه یو زر صغیره او که الله جل جلالله وو غواړي نو کبیره ګناه رژل کیږي.

(مسلم)

• په جنت کي وني ولګوي

جابر رضی الله عنه وایي چي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل کوم سړي چي سبحان الله العظیم وبحمده وو وایي د هغه د پاره په جنت کې د خرماوو ونه لګول کیږي.

ترمذي.[اخرجه الترمذی:۵/۵۱۱]

• بهترین ذکر او بهترین دعا

جابر رضی الله عنت راوي دي چي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل د ټولو ځخه بهتر ذکر لااله اله الله دي او د ټولو ځخه بهتره دعا الحمدلله ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمذي ابن ماجه.[اخرجه الترمذى:۴۶۲/۵وابن جه:۱۲۴۹/۲]

• يوجامع حديث

ابوذر رضى الله عنه راوي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د هغه حديثونو په سلسله کې چې حضور صلى الله عليه وسلم دالله تبارک وتعالى څخه روايت کول اوفرمايل چې

(يو حديث قدسي داهم دي)الله تعالى جل جلاله فرمايي چې ـ اي زمابنده ګانو!ما په خپل ځان باندي ظلم حرام کړي دي(يعني زه د ظلم څخه پاک يم)او ظلم زما په حق کې داسي دي،څرنګه چې ستاسو په حق کې ځکه ما ستاسو په منځ کې ظلم هم ظلم حرام ګرځولي دي نو تاسو په خپلو کې(يعني په يوبل باندي ظلم مه کوي)اى زما بنده ګانو!تاسو ټول ګمراه يي،علاه د هغه سړي څخه چې هغه ته زه هدايت وکړم،نو تاسو ټول زما څخه هدايت وغواړي،زه به تاسو ته هدايت کوم،اى زما بنده ګانو!تاسو ټول اوږي يي(يعني طعام مختاج يي) علاوه د هغه سړي څخه،په چا چې زه وخورم،او هغه ته د رزق وسعت او فراخي ورکړم(اويي مستغني جوړ کړم)نو تاسو زما څخه طعام(رزق وروزي) غواړي،زه به يي په تاسوخورم،اى زما بنده ګانو!تاسو ټول بربنډ(يعني د ستريوشي د پاره د جامو مختاج يي) علاوه د هغه سړي څخه چا ته يي چې ده اچولود پاره ورکړم،تاسو ټول زما څخه لباس غواړي،زه به تاسو ته لباس درکوم،اى زما بنده ګانو!تاسو اکثره شپه او ورځ خطاوي کوي او زه تاسو ته خطاوي بخښم،تاسو هيڅ کله ماته ضرر نشي رسولي،چې ماته فائده ورسوي(يعني په ګناه کولو سره بارګاه صمديت ته څه نقصان نشته او د طاعت کولو څخه څه فايده نشته،بلکه د دواړو نقصان او فائده يواځي تاسو ته رسيږي،مخې ته د دي تفصيل فرمايي چې)اى زما بنده ګانو که تاسو مخکې او ورستني انسان او جنات(يعني يو کيدو سره هم تاسو څخه د يو)پرهيزګار زړه په شان جوړ شي،نو دي سره زما په مملکت کې هيڅ زياتوالي

نکيږي(يعني که تاسو ټول دومره پرهيز ګار او نيک جوړ شي څومره چې يو سړي پرهيز ګار اونيک جوړيدي شي،مثلاً تاسو ټول خضرت محمد صلى الله عليه وسلم په شان پرهيز ګار جوړشي،چې د زمکي په مخ يو سړي هم دا سي باقي پاتي نشي،چې د هغه په ژونبهر د فسق او فجور او ګناه او معصيت لږ څه اثر هم وي،نو به سره زما په صلطنت کې او مملکت کې ادنى شان زياتوالي هم نه ګيږي)اى زما بنده ګانو!که تاسو مخکني او ورستنى انسانان او جنات(عرض ټول) يو ځاي کيدو سره يو بد کار زړه په شان جوړ شي(يعني تاسو ټول يو ځاي کيدو سره د شيطان په شان جوړشي)نو په دي زما د مملکت يو ادنى شي ته هم نقصان نشي رسيدلي،اى زما بنده ګانو!که تاسو مخکي او ورستي انسانان او جنات(عرض ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوځاي کيد سره)په يو ځاي ودريږي،او زما څخه بيا او غواړي،او زه هر يو ته د هغه د غوښتلو مطابق(په يو وخت او يو ځاي کې ورکړم، نو زما دا ورکول د هغه څيز څخه چې ما سره دي دومره کموي څومره چې يو ستن په سمندر کې لويدو سره (د هغه اوبه کموي)اى زما بنده ګانو پوهه شي زه ستاسو اعمال ياد لرم،او هغه تاسو دپاره ليکم،زه به تاسو ته د هغه پوره پوره بدله درکوم،نو کوم سړي چې خير تر لاسه کښي (يعني هغه ته دالله تعالى جل جلاله نيک توفيق حاصل شي او د خير عمل وکړي)نو هغه ته پکار دي چې هغه د الله تعالى

تعريف وکړي او کوم سړي چې د خير څخه علاوه ترلاسه کې(يعني د هغه څخه ګناه وشي) نو هغه دي خپل نفس ملامت کړي (ځکه چې د هغه څخه ګناه کيدل. دنفس تقاضى څخه وشو.

مسلم[اخرجه مسلم:۲/۴۲۹]

• لاحول ولاقوة د ۹۹بياروشفاء

ابوهريره رضى الله عنه راوي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل لاحوله ولاقوة الابالله،د يو کم سل ۹۹(دنياوي او اخروي) بيماريودوايي ده چې په هغه کې ادنى بيماري(دنياوي او اخروي غم دي.

[اخرجه البيهقى]

• الله تعالى د استغفارپه وجه ډيرڅه ورکوي

ابن عباس رضى الله عنه راوي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل څوک چې استعفارپه ځان لازم کړي،نوالله تعالى جل جلاله د هغه د پاره د هري تنګى څخه د وتلو لاراوباسي،او هغه ته د هر رنځ او غم څخه نجات ورکوي،او هغه ته د داسي ځاى څخه (پاک او حلال) رزق ورکوي چې د هغه ځاي څخه يي ګمان هم نه کيږي،**احمد ابوداؤدابن ماجه[اخرجه احمد:۲۴۸/وابوداؤد:۲/۸۶]**

• د درود ويلو فضليت

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايى چې کوم کس ما باندي يوځل درود ووايي الله جل جلاله په هغه لس رحمتونه راليږي.

[صحيح الجامع۴/۲۰۱]

(c) ketabton.com: The Digital Library

نبی علیه وسلم فرمايي زما قبر نه د ميلو ځاي مه جوړوي او په ما باندي درود ووايي تاسو چې هر چيري ياستي ستاسو درود ما ته را رسيږي.

[مسلم/۴۰۸]

نبی علیه وسلم فرمايي هغه انسان بخيل دي کوم چې د هغه مخکي زما نوم ياد شي او بيا په ما باندي درود ونه وايي.

[صحيح ابوداود: ۳۸۳/۱]

- **د قرض حلاصونکي لپاره دعا**

بَارَکَ اللهُ لَکَ فِیْ أَهْلِکَ وَمَالِکَ اِنَّمَا جَزَآءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالأَدَاءُ.

ترجمه: برکت دي واچوي الله جل جلاله تا لپاره په اهل او مال ستا کې يقينا بدله د قرض ثنا ويل او ادا کول دي.

[صحيح ابن ماجه: ۵۵/۲]

- **د روژه ماتي په وخت کې دعا**

ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوّقُ وَثَبَتَ الأَ جْرُ إِ نّ شَآ ءَ الله

ترجمه: لا ړه تنده اولانده شو رګونه او باقي پاتي شو ثواب اشاء الله.

- **د خفګان او فکرمندي په وخت کې دعا**

اَلَهُمَّ إِ نِّیْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَضَلَعِ الدَّيّنِ وَغَلَبَتِةِ الرِّجَالِ

ترجمه: يا الله زه پنا نيسم تا پوري د غم او د عاجزی نه او د سستئ او بيزړه توب او بخل او نه بوج د قرض او غلبی د خلکو نه.

[صحيح بخاری: ۶۳۶۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله دې مونږ او تاسو ته په دې خبرو د عمل کولو توفيق راکړي.

پدې هيله چې دغه کتاب کې وړاندې شوي موضوعات د

خپل ژوند د رنګينولو لپاره په عمل بنه اختيار کړو

او د ژوند په هر راز حالت کې ځان

دغه اسلامي اوصولو ته تابع وګرځو.

ومن الله توفيق:

له لوستلو مو مننه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library